

ПРОТОКОЛ № 5
засідання Консультативної ради
з питань охорони культурної спадщини
при Департаменті культури, молоді та спорту
Волинської обласної державної адміністрації

12 червня 2024 року
м. Луцьк
Київський майдан, 9
(Пресцентр Волинської обласної ради)
Початок: о 14:00 год

Голова: Хвіщук Олександр Віталійович

Відповідальний секретар: Верба Тарас Володимирович

Присутні члени Консультативної ради: Дудар Тетяна Олександрівна – заступник директора Департаменту – начальник управління культури Департаменту культури, молоді та спорту Волинської обласної державної адміністрації, заступник голови Консультативної ради; Вігірінська Вікторія В'ячеславівна – заступник начальника управління – начальник відділу охорони культурної спадщини управління культури Департаменту культури, молоді та спорту Волинської обласної державної адміністрації, заступник голови Консультативної ради; Важатко Оксана Георгіївна – директор Волинського краєзнавчого музею; Гаврилюк Світлана Віталіївна – професор, завідувач кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності факультету історії, політології та національної безпеки Волинського національного університету імені Лесі Українки, доктор історичних наук; Дузь-Крятченко Василь Іванович – директор архітектурного бюро «Прайд», член Волинської обласної організації Національної спілки архітекторів; Котис Олександр Михайлович – начальник відділу охорони культурної спадщини Луцької міської ради; Томчук Микола Іванович – архітектор; Ходань Петро Ярославович – головний спеціаліст, відділу охорони культурної спадщини управління культури Департаменту культури, молоді та спорту Волинської обласної державної адміністрації, Яросевич Станіслав Олександрович – головний інженер проєктів комунального підприємства «Волиньпроект» Волинської обласної ради.

Запрошені: Могитич Роман Іванович – архітектор, м. Львів, представник розробника по першому питанні порядку денного; Скепко Лідія Георгіївна – архітектор, м. Львів, представник розробника по першому питанні порядку денного; Баюк Віктор Геннадійович – археолог, науковий співробітник ДП «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України, заступник з наукової роботи адміністрації Державного історико-культурного заповідника у м. Луцьку, співавтор науково-проєктної документації по першому питанню порядку денного; Верба Юрій Миколайович – керівник відділу містобудування та архітектури Любешівської селищної ради, представник замовника по першому питанню порядку денного; Шулешко Інна Володимирівна – в.о. директора державного підприємства

«Всеукраїнський науково-методичний та дослідно-інформаційний центр архітектурної спадщини», представник розробника по першому питанню порядку денного (дистанційна участь); Климук Анатолій Якович – голова Луківської селищної ради, представник замовника по другому питанню порядку денного.

Порядок денний:

1. Про повторний розгляд науково-проектної документації «Історико-архітектурний опорний план, визначення зон охорони та історичного ареалу селища Любешів, Камінь-Каширського району Волинської області».

2. Про повторний розгляд науково-проектної документації «Історико-архітектурний опорний план смт Луків Ковельського району Волинської області з визначенням меж та режимів зон охорони пам'яток, історичних ареалів».

Голова Консультативної ради зазначив, що на засіданні присутні 11 із 12 членів ради. А отже, відповідно до пункту 5.6 Положення про Консультативну раду з питань охорони культурної спадщини при Департаменті культури, молоді та спорту Волинської обласної державної адміністрації, затвердженого наказом Департаменту культури, молоді та спорту Волинської обласної державної адміністрації від 13.12.2023 № 579, засідання вважається правочинним і може розпочати свою роботу. Відсутній член Консультативної ради Казмірук Юрій Йосипович – заслужений архітектор України, член Національної спілки архітекторів.

Голова Консультативної ради повідомив, що питання історико-архітектурних опорних планів розглядаються повторно. Це пропозиція надана голові Консультативної ради відділом охорони культурної спадщини Департаменту культури, молоді та спорту Волинської обласної державної адміністрації. Враховуючи обґрунтування доцільності винесення цих питань на розгляд Консультативної ради, а також той факт, що окремі працівники відділу водночас є членами ради, прийнято рішення про необхідність скликання Консультативної ради та можливого розгляду запропонованих питань порядку денного.

Члени Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини при Департаменті культури, молоді та спорту Волинської обласної державної адміністрації голосували за запропонований проект порядку денного.

«ЗА» – 11, «ПРОТИ» – 0, «УТРИМАЛИСЬ» – 0.

Надалі члени Консультативної ради заслухали та обговорили такі питання:

Перше питання.

Про повторний розгляд науково-проектної документації «Історико-архітектурний опорний план, визначення зон охорони та історичного ареалу селища Любешів, Камінь-Каширського району Волинської області».

СЛУХАЛИ:

Могитич Р. І. представив доопрацьовану науково-проектну документацію «Історико-архітектурний опорний план, визначення зон охорони та історичного ареалу селища Любешів, Камінь-Каширського району Волинської області». Повідомив про адміністративне та географічне положення смт Любешів. Ознайомив з історією населеного пункту, виокремив основні етапи історичного розвитку та забудови. Охарактеризував наявні пам'ятки культурної спадщини та щойно виявлені об'єкти культурної спадщини. Зазначив, що на сьогодні, у межах смт Любешів на державному обліку перебуває дві пам'ятки архітектури національного значення (Келії монастиря піарів; В'їзна брама садиби), одна пам'ятка архітектури місцевого значення (Костел і келії монастиря капуцинів), чотири пам'ятки історії місцевого значення (Будинок колишньої монастирської школи, Могила братська радянських воїнів та партизан, Пам'ятник землякам, Могила розстріляних євреїв), одна пам'ятка місцевого значення садово-паркового мистецтва (Парк «Любешівський»), а також один щойно виявлений об'єкт археології (Любешів-1). Крім того, натурними дослідженнями вдалося виявити вцілілий бастіон замку ранньомодерного періоду, який розташований на території пам'ятки «Парк «Любешівський»».

Скепко Л. Г. Охарактеризувала межі зон охорони пам'яток культурної спадщини смт Любешів та зауважила, що їх визначено на підставі натурних досліджень, з урахуванням результатів аналізу наявних бібліографічних, іконографічних та картографічних джерел.

ВИСТУПИЛИ:

Вігірінська В. В. зауважила, що науково-проектна документація розроблялася кілька років і складається з різних книг, частин та розділів, тому рекомендувала їх систематизувати.

Томчук М. І. зазначив, що варто актуалізувати титульні сторінки документації, оскільки управління культури, з питань релігій та національностей Волинської ОДА реорганізовано.

Могитич Р. І. погодився з необхідністю внесення змін до титульної сторінки науково-проектної документації.

Хвіщук О. В. повідомив, що на засіданні Консультативної ради присутній Баюк В. Г. – археолог, науковий співробітник ДП «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України, заступник з наукової роботи адміністрації Державного історико-культурного заповідника у м. Луцьку, який є відповідальним виконавцем у розробці вказаної науково-проектної документації. Запросив останнього проінформувати членів Консультативної ради в частині розділу науково-проектної документації «Археологічна спадщина» (пояснювальна записка та регуляторний розділ стосовно пам'яток археології, території поширення археологічного культурного

шару, зон охорони археологічного культурного шару I та II категорій Історико-архітектурного опорного плану селища міського типу Любешів Волинської області з визначенням меж та режимів зон охорони пам'яток, історичного ареалу).

Баюк В. Г. зазначив, що у 2023 р. Любешівська селищна рада звернулася до ДП «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України з клопотанням розробити плани охорони археологічного шару та зони охорони пам'яток археології у межах селища. Зазначив, що на території смт Любешів вдалося локалізувати одну пам'ятку археології – Любешів-3, розміщується на території міського парку, її межі виведені графічно на кресленні. Межі ще однієї пам'ятки – Любешів-1 – простежити не вдалося, тому місцевість, на якій вона знаходиться, віднесено до зони поширення археологічного шару I категорії

Хвіщук О. В. зауважив, що розділ «Археологічна спадщина» ґрунтується на логічних умовиводах науковця. Поцікавився чи опрацьовано історико-архівні джерела, чи проводилися польові дослідження. Зазначив, що не бачить ґрунтовних підстав для віднесення гіпотетичної території пам'ятки Любешів-1, межі якої не вдалося простежити, до зони поширення археологічного шару I категорії.

Баюк В. Г. повідомив, що пам'ятка знаходиться у південно-західній частині історичного ареалу, у місці концентрованої садибної забудови, що ускладнює пошук меж пам'ятки.

Вігірінська В. В. поцікавилася, чому в легенді до карти є інформація про чотири пам'ятки археології; в інформуванні Баюка В. Г. ідеться про дві пам'ятки, натомість на карті позначена лише одна пам'ятка.

Верба Т. В. запитав, чи позначена на карті пам'ятка археології Любешів-1.

Баюк В. Г. повідомив, що пам'ятка Любешів-1 не нанесена на карту, але її територія віднесена до зони поширення археологічного шару.

Вігірінська В. В. зауважила, що зона поширення археологічного шару I категорії становить 22,3 га, зона поширення археологічного шару II категорії – 19,6 га. Поцікавилася, як в подальшому Любешівська селищна рада забезпечить виготовлення проєктів землеустрою, що встановлені вимогами пам'яткоохоронного законодавства та як у такому разі реально забезпечити охорону цих об'єктів.

Хвіщук О. В. зауважив, що режимом використання територій в зонах охорони археологічного культурного шару передбачено, що організацію археологічних досліджень на місцях майбутнього будівництва в межах територій зон охорони археологічного культурного шару I та II категорій забезпечують відповідний орган охорони культурної спадщини та орган місцевого самоврядування. Зазначив, що повноваження спеціально уповноважених органів охорони культурної спадщини мають відповідати чинному законодавству.

Баюк В. Г. відповів, що за основу тексту було взято історико-архітектурний опорний план м. Луцька, де присутнє таке ж твердження.

Вігірінська В. В. зауважила, що в частині «Археологічна спадщина» немає посилань на опрацьовану та використану наукову літературу, відсутня історія

та історіографія археологічних досліджень. Підкреслила, що Баюк В. Г. у тексті не згадав про збережений бастіон замку ранньомодерного періоду, про наявність якого зазначив керівник проєкту.

Баюк В. Г. повідомив, що частина «Археологічна спадщина» є завершеним документом і всі присутні можуть висловлювати свою думку щодо його змісту.

Верба Т. В. зазначив, що не бачить наукового обґрунтування запропонованих Баюком В. Г. рішень щодо меж пам'яток археології, вважає необ'єктивними та науково необґрунтованими запропоновані у частині «Археологічна спадщина» рішення щодо меж поширення археологічного культурного шару.

Вігірінська В. В. поцікавилася, які види археологічних досліджень Баюк В. Г. застосовував; чи здійснювалися виїзд та обстеження території селища Любешів.

Баюк В. Г. зазначив, що вже висловився з приводу результатів своєї роботи.

Вігірінська В. В. повідомила щодо необхідності актуалізації нормативної бази, оскільки в науково-проектній документації використані старі державні будівельні норми та неактуальний порядок обліку об'єктів культурної спадщини. Наголосила на необхідності чітко виписати повноваження спеціально уповноважених органів охорони культурної спадщини з посиланням на Закон України «Про охорону культурної спадщини», а не на портал «Kodeksy.com.ua».

Томчук М. І. зазначив, що ІАОП має включати об'єкти археологічної спадщини в межах селища Любешів.

Дудар Т. О. підтримала позицію Томчука М. І. та Вігірінської В. В. Зазначила, що не варто в ІАОП вказувати об'єкти, які знаходяться за межами населеного пункту.

Вігірінська В. В. наголосила, що орган місцевого самоврядування забезпечує виготовлення проєктів землеустрою лише в межах відповідного населеного пункту. Поцікавилася у Верби Ю. М., чи забезпечать вони, як орган охорони культурної спадщини на місцевому рівні цю роботу та охорону цих об'єктів археології в цілому. Оскільки, як показує практика, органи місцевого самоврядування не мають правових підстав фінансувати виготовлення проєктів землеустрою щодо земельних ділянок, які знаходяться за межами їх території. Яка доцільність включати в ІАОП об'єкти археології, які розташовані за адміністративними межами населеного пункту.

Могитич Р. І. обґрунтував включення до ІАОПу щойно виявлених об'єктів культурної спадщини за видом «археологічні», які розташовані за межами смт Любешів, тим фактом, що вони співзвучні по назві із зазначеним населеним пунктом, а отже у фахівців Міністерства культури та інформаційної політики України можуть виникнути питання щодо неповної інформації щодо пам'яток.

УХВАЛИЛИ:

1. На основі опрацювання науково-проектної документації та заслуховування обґрунтування розробника, Консультативна рада з питань охорони культурної спадщини при Департаменті культури, молоді та спорту Волинської обласної державної адміністрації вирішила схвалити в цілому

науково-проектну документацію «Історико-архітектурний опорний план, визначення зон охорони та історичного ареалу селища Любешів, Камінь-Каширського району Волинської області», з обов'язковими умовами:

- врахувати рекомендації членів Консультативної ради;
- доопрацювати проєкт у частині «Археологічна спадщина»;
- систематизувати матеріали науково-проектної документації;
- актуалізувати нормативно-правові акти;
- прописати повноваження спеціально уповноважених органів культурної спадщини з урахуванням Закону України «Про охорону культурної спадщини»;
- подати Консультативній раді на повторний розгляд науково-проектну документацію.

«ЗА» – 11, «ПРОТИ» – 0, «УТРИМАЛИСЬ» – 0.

Друге питання.

Про повторний розгляд науково-проектної документації «Історико-архітектурний опорний план смт Луків Ковельського району Волинської області з визначенням меж та режимів зон охорони пам'яток, історичних ареалів».

СЛУХАЛИ:

Шулешко І. В. представила доопрацьовану науково-проектну документацію «Історико-архітектурний опорний план смт Луків Ковельського району Волинської області з визначенням меж та режимів зон охорони пам'яток, історичних ареалів». Зазначила, що на засіданні науково-методичної ради з питань охорони культурної спадщини Міністерства культури та інформаційної політики України, що відбулося 24.11.2021, де розглядалася зазначена науково-проектна документація, було рекомендовано розробнику доопрацювати документ з урахуванням наступних зауважень: переглянути обране колористичне вирішення основного кресленника (окремі межі та території «зливаються», важко розрізнити); скоротити південно-західну частину історичного ареалу, скоротити визначені в роботі зони регулювання забудови та додати обґрунтування; зону охоронюваного ландшафту показати на основному кресленні, а не на кресленні «ландшафт» (на якому має бути показаний насамперед рельєф); розширити позначені межі Середмістя та ринкової площі у відповідності до схеми історичного розвитку, передбачити археологічний нагляд на цій території; доопрацювати (більш детально прописати) режими використання території ареалу та повноваження органів охорони культурної спадщини. Відповідно до цих зауважень, науково-проектна документація була доопрацьована, всі вимоги науково-методичної ради МКІП виконані. Із метою отримання наказу Департаменту культури, молоді та спорту Волинської ОДА про затвердження меж та режимів зон охорони пам'яток місцевого значення до проєкту наукової документації, остання представлена на повторний розгляд Консультативної ради.

ВИСТУПИЛИ:

Хвіщук О. В. зауважив, що історико-архітектурний опорний план смт Луків розглядався на Консультативній раді ще у 2019 р., тоді особливих зауважень у членів Консультативної ради не виникло, однак до цього часу ІАОП не затверджений. Поцікавився, що стало причиною цього.

Климук А. Я. відповів, що документація тривалий термін була на розгляді в МКІП.

Верба Т. В. повідомив, що будучи співробітником Волинського краєзнавчого музею, брав участь в обстеженні території смт Луків у складі експедиції Інституту археології НАН України щодо обстеження пам'яток археології та не має зауважень до цієї частини науково-проектної документації.

Ходань П. Я. поцікавився чи було враховано зауваження Бірюліної О. А., висловлене на минулому засіданні Консультативної ради, щодо актуалізації історичних назв окремих об'єктів.

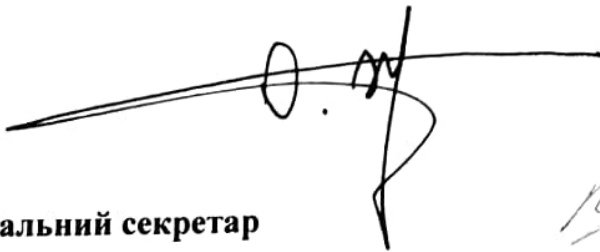
Климук А. Я. засвідчив, що зауваження враховані у ході доопрацювання науково-проектної документації.

УХВАЛИЛИ:

1. На основі опрацювання науково-проектної документації та заслуховування обґрунтування розробника, Консультативна рада з питань охорони культурної спадщини при Департаменті культури, молоді та спорту Волинської обласної державної адміністрації рекомендує Департаменту культури, молоді та спорту Волинської обласної державної адміністрації затвердити зони охорони пам'яток місцевого значення до проекту науково-проектної документації «Історико-архітектурний опорний план смт Луків Ковельського району Волинської області з визначенням меж та режимів зон охорони пам'яток, історичних ареалів».

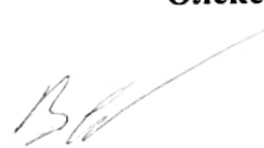
«ЗА» – 11, «ПРОТИ» – 0, «УТРИМАЛИСЬ» – 0.

Голова

Олександр ХВІЩУК

Відповідальний секретар

Тарас ВЕРБА